DIREKTYVOS

TARYBOS DIREKTYVA 2008/120/EB

2008 m. gruodžio 18 d.

nustatanti būtiniausius kiaulių apsaugos standartus

(kodifikuota redakcija)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 37 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

kadangi:

(1) 1991 m. lapkričio 19 d. Tarybos direktyva 91/630/EEB, nustatanti būtiniausius kiaulių apsaugos reikalavimus [2], buvo keletą kartų iš esmės keičiama [3]. Siekiant aiškumo ir racionalumo minėta direktyva turėtų būti kodifikuota.

(2) Dauguma valstybių narių yra ratifikavusios Europos konvenciją dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos. Tarybos sprendimu 78/926/EEB [4] Bendrija taip pat yra patvirtinusi šią Konvenciją.

(3) 1998 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 98/58/EB dėl ūkinės paskirties gyvūnų apsaugos [5] nustato Bendrijos nuostatas, taikomas visiems ūkiuose laikomiems gyvūnams ir susijusias su gyvūnams laikyti skirtų konstrukcijų reikalavimais, izoliavimo, šildymo bei ventiliavimo sąlygomis, įrenginių ir gyvulių tikrinimu. Todėl šiuos klausimus reikėtų išspręsti šioje direktyvoje, kai reikia nustatyti išsamesnius reikalavimus.

(4) Gyvos kiaulės įtrauktos į produktų sąrašą, pateiktą Sutarties I priede.

(5) Kiaulininkystė yra sudėtinė žemės ūkio dalis. Ji yra dalies žemės ūkiu užsiimančių gyventojų pajamų šaltinis.

(6) Skirtumai, galintys iškraipyti konkurencijos sąlygas, trukdo sklandžiai tvarkyti bendros kiaulienos ir kiaulienos produktų rinkos organizavimą.

(7) Dėl to būtina nustatyti būtiniausius veisimui auginamų ir penimų kiaulių apsaugos standartus, kad būtų galima užtikrinti racionalų gamybos plėtojimą

(8) Kiaulėms turėtų būti suteikta teisė pasinaudoti aplinkos teikiamomis galimybėmis, susijusiomis su jų poreikiu judėti bei patenkinti įgimtą smalsumo poreikį. Iš tikrųjų kiaulių gerovė nukenčia dėl griežtų jų erdvės apribojimų.

(9) Siekiant pagerinti grupėse laikomų kiaulių gerovę, reikėtų imtis atitinkamų jų apsaugos priemonių.

(10) Aplinkos įvairovę ir judėjimo laisvę turinčioms paršavedėms yra būdinga bendrauti su kitomis kiaulėmis. Todėl laikyti paršavedes nuolat uždarytas turėtų būti uždrausta.

(11) Uodegų pjaustymas, dantų karpymas ir šlifavimas kiaulėms gali sukelti laikiną tiesioginį ir užsitęsusį skausmą. Kastracija gali sukelti ilgesnį skausmą, kuris yra dar stipresnis, kai suplėšomi audiniai. Todėl ši praktika yra žalinga kiaulių gerovei, ypač kai minėtus veiksmus atlieka nekompetentingi ir nepatyrę asmenys. Dėl šios priežasties turėtų būti nustatytos geresnę praktiką užtikrinančios taisyklės.

(12) Turėtų būti palaikoma įvairių su gerove susijusių kriterijų, į kuriuos būtina atsižvelgti, pvz., sveikatos, ekonominių, socialinių, poveikio aplinkai, pusiausvyra.

(13) Oficialiai patvirtintos tarnybos, gamintojai, vartotojai ir kiti turi būti nuolat informuojami apie šios ūkio šakos pasiekimus. Dėl to Komisija, remdamasi Europos maisto saugos tarnybos nuomone, aktyviai vykdo mokslinius tyrimus ir ieško geriausio kiaulių gerovės atžvilgiu auginimo būdo arba būdų. Turi būti priimta atitinkama nuostata dėl pereinamojo laikotarpio, kad Komisija galėtų sėkmingai užbaigti šią savo užduotį.

---

[1] OL C 146 E, 2008 6 12, p. 78.
[2] OL L 340, 1991 12 11, p. 33.
[3] Žr. II priedo A dalį.
[4] OL L 323, 1978 11 17, p. 12.
[5] OL L 221, 1998 8 8, p. 23.

(14) Turėtų būti patvirtintos priemonės, būtinos šiai direktyvai įgyvendinti laikantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką [1].

(15) Ši direktyva neturėtų daryti poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais II priedo B dalyje,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Šioje direktyvoje išdėstyti minimalūs veislinių ir penimų kiaulių apsaugos standartai.

2 straipsnis

Šios direktyvos tikslais taikomos šios sąvokų apibrėžtys:

1) „kiaulė“ reiškia įvairaus amžiaus gyvūnus, priklausančius kiaulinių gyvūnų rūšiai, auginamus penėjimui ir veisimui;

2) „kuilys“ reiškia subrendusį veislinį kiaulių patiną;

3) „kiaulaitė“ reiškia subrendusią kiaulių patelę iki paršiavimosi;

4) „paršavedė“ reiškia kiaulių patelę po pirmojo paršiavimosi;

5) „žindoma paršavedė“ reiškia kiaulių patelę tarp perinatalinio ir paršelių nujunkymo periodo;

6) „nesukergta paršavedė“ reiškia paršavedę po paršelių nujunkymo iki perinatalinio periodo;

7) „paršelis“ reiškia kiaulę nuo gimimo ir nujunkymo;

8) „nujunkytas paršelis“ reiškia kiaulę iki dešimties savaičių po nujunkymo;

9) „auginama kiaulė“ reiškia kiaulę nuo dešimties savaičių amžiaus iki jos paskerdimo;

10) „kompetentinga institucija“ reiškia kompetentingą instituciją, kaip tai apibrėžta Tarybos direktyvos 90/425/EEB dėl Bendrijos vidaus prekyboje tam tikrais gyvūnais ir produktais taikomų veterinarinių ir zootechninių patikrinimų, siekiant užbaigti vidaus rinkos kūrimą [2] 2 straipsnio 6 dalyje.

[1] OL L 184, 1999 7 17, p. 23.
[2] OL L 224, 1990 8 18, p. 29.

3 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad visi ūkiai atitinka šiuos reikalavimus:

a) kiekvienoje grupėje laikomam nujunkytam paršeliui arba penimai kiaulei, išskyrus sukergtas kiaulaites ir paršavedes, laisvas (be pertvarų) grindų plotas turi būti ne mažesnis kaip:

Gyvasis svoris (kg)	m^2
Ne daugiau kaip 10	0,15
Daugiau kaip 10, bet ne daugiau kaip 20	0,20
Daugiau kaip 20, bet ne daugiau kaip 30	0,30
Daugiau kaip 30, bet ne daugiau kaip 50	0,40
Daugiau kaip 50, bet ne daugiau kaip 85	0,55
Daugiau kaip 85, bet ne daugiau kaip 110	0,65
Daugiau kaip 110	1,00

b) kiekvienai sukergtai kiaulaitei ir kiekvienai paršavedei, laikomai grupėse, turi būti skirtas ne mažesnis kaip atitinkamai 1,64 m^2 ir 2,25 m^2 bendras laisvas (be pertvarų) grindų plotas. Kai grupę sudaro ne daugiau kaip šeši minėti gyvūnai, laisvas grindų plotas turi būti padidintas 10 %. Kai grupę sudaro 40 arba daugiau gyvūnų, laisvas grindų plotas gali būti 10 % sumažintas.

2. Valstybės narės užtikrina, kad grindų paviršiai atitinka šiuos reikalavimus:

a) sukergtoms kiaulaitėms ir paršingoms paršavedėms: 1 dalies b punkte nurodyto ploto dalis, ne mažiau kaip 0,95 m^2 vienai kiaulaitei ir ne mažiau kaip 1,3 m^2 paršavedei, turi būti ištisinė kieta danga, kurios ne daugiau kaip 15 % skiriama drenažo angoms;

b) jei kiaulių grupė yra laikoma ant betoninių grotelinių grindų:

i) didžiausias angų plotis turi būti:

— 11 mm paršeliams,

— 14 mm nujunkytiems paršeliams,

— 18 mm penimoms kiaulėms,

— 20 mm sukergtoms kiaulaitėms ir paršavedėms;

ii) mažiausias grotelių virbo plotis turi būti:

— 50 mm paršeliams ir nujunkytiems paršeliams ir

— 80 mm penimoms kiaulėms ir sukergtoms kiaulaitėms bei paršavedėms.

3. Valstybės narės užtikrina, kad draudžiama statyti naujus arba pertvarkyti senus paršavedžių arba kiaulaičių pririšimo įrenginius. Nuo 2006 m. sausio 1 d. paršavedes ir kiaulaites rišti draudžiama.

4. Valstybės narės užtikrina, kad paršavedžių ir kiaulaičių laikymo grupėje laikotarpis prasideda praėjus keturioms savaitėms nuo jų apvaisinimo ir baigiasi likus vienai savaitei iki numatyto paršiavimosi laiko. Tvarto, kuriame yra laikoma grupė, sienelės ilgis turi būti ne mažesnis kaip 2,8 m. Jei grupę sudaro mažiau kaip šešios paršavedės ar kiaulaitės, jų tvarto sienelės ilgis turi būti ne mažesnis kaip 2,4 m.

Taikant išlygą pirmos pastraipos nuostatoms, paršavedės ir kiaulaitės, išaugintos ūkiuose, kuriuose auginama mažiau kaip 10 paršavedžių, toje pastraipoje minėtu laikotarpiu gali būti laikomos atskirai, jei jos gali laisvai apsisukti savo garduose.

5. Valstybės narės užtikrina, kad, nepažeidžiant I priede nustatytų reikalavimų, paršavedėms ir kiaulaitėms būtų lengvai prieinama jų manipuliavimo poreikiams skirta medžiaga, atitinkanti bent jau tam tikrus to priedo reikalavimus.

6. Valstybės narės užtikrina, kad grupėje laikomos paršavedės ir kiaulaitės yra šeriamos taikant tokią sistemą, kuri leistų kiekvienai iš jų gauti pakankamai maisto ir tada, kai yra konkurencija.

7. Valstybės narės užtikrina, kad norint patenkinti paršingų paršavedžių ir kiaulaičių alkio bei kramtymo poreikius, joms visoms yra duodama pakankamai stambaus arba daug ląstelienos turinčio bei didelės energetinės vertės pašaro.

8. Valstybės narės užtikrina, kad grupėje laikomos ypač agresyvios, kitų agresyvių puolamos, sergančios arba sužeistos kiaulės laikinai gali būti laikomos atskiruose tvartuose. Šis atskiras tvartas turi būti toks, kad jos galėtų laisvai jame apsisukti, jei tai neprieštarauja konkretiems veterinarų patarimams.

9. 1 dalies b punkto, 2, 4 bei 5 dalių nuostatos ir 8 dalies paskutinis sakinys yra taikomi visiems naujai pastatytiems, perstatytiems arba po 2003 m. sausio 1 d. pradedamiems naudoti ūkiams. Nuo 2013 m. sausio 1 d. šios nuostatos bus taikomos visiems ūkiams.

4 dalies pirmos pastraipos nuostatos netaikomos ūkiams, kuriuose yra mažiau kaip dešimt paršavedžių.

4 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad kiaulių auginimo sąlygos atitiktų bendrąsias nuostatas, išdėstytas I priede.

5 straipsnis

I priedo nuostatos, atsižvelgus į mokslo pažangą, gali būti iš dalies keičiamos laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

6 straipsnis

Valstybės narės užtikrina, kad:

a) kiekvienas asmuo, samdantis arba įdarbinantis kiaulių prižiūrėtojus, užtikrina, kad jie gautų nurodymus ir patarimus dėl atitinkamų 3 straipsnio ir I priedo nuostatų;

b) būtų būti rengiami atitinkami mokymo kursai. Svarbiausias dėmesys juose turi būti skiriamas gerovės klausimams.

7 straipsnis

1. Komisija, pageidautina iki 2005 m. sausio 1 d. ir jokiu būdu ne vėliau kaip iki 2005 m. liepos 1 d., pateikia Tarybai pranešimą, parengtą remiantis Europos maisto saugos tarnybos nuomone. Ją rengiant atsižvelgiama į socialines ekonomines, sanitarines išvadas, pasekmes aplinkai ir skirtingas klimato sąlygas. Be to, atsižvelgiama ir į kiaulininkystės bei mėsos perdirbimo technologijų ir sistemų, kurios galbūt sumažintų chirurginio kastravimo būtinybę, tobulinimą. Prireikus kartu su pranešimu pateikiami atitinkami įstatyminiai pasiūlymai dėl įvairių taikytinų su erdve ir grindų tipais susijusių nuolaidų poveikio nujunkytų paršelių ir penimų kiaulių gerovei.

2. Komisija ne vėliau kaip iki 2008 m. sausio 1 d. pateikia Tarybai pranešimą, parengtą remiantis Europos maisto saugos tarnybos nuomone.

Pranešime pirmiausia nurodoma:

a) gyvūnų tankumo, įskaitant grupės dydį ir gyvūnų skirstymo į grupes metodus, poveikį kiaulių gerovei, įskaitant jų sveikatą, esant įvairioms ūkininkavimo sistemoms;

b) gardo konstrukcijos ir įvairių grindų tipų poveikis kiaulių gerovei, įskaitant jų sveikatą ir atsižvelgiant į skirtingas klimato sąlygas;

c) rizikos faktoriai, susiję su uodegų kandžiojimu, ir patarimai sumažinti būtinybę karpyti uodegas;

d) tolesnė paršingų paršavedžių apgyvendinimo grupėse sistemos plėtra, atsižvelgiant į patologinius, zootechninius, fiziologinius ir etologinius įvairių sistemų aspektus, į kiaulių sveikatą, poveikį aplinkai ir skirtingas klimato sąlygas;

e) ploto, įskaitant suaugusiems veisliniams kuiliams skirtą atskirą plotą (apvaisinimo tikslams), reikalavimų nustatymas;

f) tolesnė sukergtų ir apsiparšiavusių paršavedžių palaido laikymo sistemos, atitinkančios jų poreikius ir nekeliančios pavojaus paršelių gyvybei, plėtra;

g) vartotojų požiūris ir nuostata dėl kiaulienos esant skirtingiems gyvūnų gerovės gerinimo lygiams;

h) įvairių kiaulių auginimo sistemų socialiniai ekonominiai padariniai ir jų įtaka Bendrijos ekonominiams partneriams.

Prireikus kartu su pranešimu pateikiami įstatyminiai pasiūlymai.

8 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad kompetentinga institucija atliktų patikrinimus, kurių metu būtų nustatyta, kaip laikomasi šios direktyvos nuostatų.

Šių patikrinimų metu, kurie gali būti vykdomi kartu su kitomis patikromis, kasmet tikrinama tam tikra statistiškai reprezentatyvi skirtingų veislininkystės sistemų, naudojamų valstybėse narėse, imtis.

2. Komisija, laikydamasi 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos, nustato taisykles, kurios taikomos šio straipsnio 1 dalyje nurodytų patikrinimų metu.

3. Valstybės narės kas dvejus metus iki paskutinės balandžio mėnesio darbo dienos, pradedant nuo 1996 m. balandžio 30 d., informuoja Komisiją apie patikrinimų, atliktų per paskutinius dvejus metus laikantis šio straipsnio nuostatų, rezultatus, tarp jų patikrinimų skaičių, atliktų priklausomai nuo jų teritorijose esančių ūkių skaičiaus.

9 straipsnis

Kad būtų leista importuoti i į Bendriją gyvūnus iš trečiosios šalies, būtina pateikti tos šalies kompetentingos institucijos išduotą pažymėjimą, kuris patvirtintų, kad su gyvūnais buvo elgiamasi bei jie buvo gydomi laikantis bent jau tokių pačių, Bendrijos gyvūnams taikomų reikalavimų, kurie numatyti šioje direktyvoje.

10 straipsnis

Komisijos veterinarijos ekspertai turi teisę, jei tai būtina siekiant užtikrinti vienodą šios direktyvos taikymą, atlikti patikrinimą vietose kartu su kompetentingomis institucijomis. Tikrintojai imasi specialių asmens higienos priemonių, padedančių išvengti bet kokios ligų platinimo rizikos.

Ekspertams padeda valstybė narė, kurios teritorijoje atliekamas patikrinimas. Apie patikrinimo rezultatus Komisija praneša tokios valstybės narės kompetentingai institucijai.

Susijusios valstybės narės kompetentinga institucija, atsižvelgusi į patikrinimo rezultatus, imasi visų būtinų priemonių.

Trečiųjų šalių atžvilgiu taikomos 1991 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 91/496/EEB, nustatančios gyvūnų, įvežamų į Bendriją iš trečiųjų šalių, veterinarinio patikrinimo organizavimo principus [1] III skyriaus nuostatos.

Bendros šio straipsnio taikymo taisyklės priimamos laikantis 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

11 straipsnis

1. Komisijai padeda Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 178/2002 nustatančio maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras [2] 58 straipsniu įsteigtas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas, toliau – Komitetas.

2. Jeigu daroma nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje numatytas laikotarpis – trys mėnesiai.

[1] OL L 268, 1991 9 24, p. 56.
[2] OL L 31, 2002 2 1, p. 1.

12 straipsnis

Valstybės narės, laikydamosi bendrųjų Sutarties taisyklių, turi teisę savo teritorijoje taikyti griežtesnes kiaulių apsaugos nuostatas, negu tos, kurios išdėstytos šioje direktyvoje. Apie tokias priemones jos informuoja komisiją.

13 straipsnis

Direktyva 91/630/EEB, su II priedo A dalyje nurodytais teisės aktais padarytais pakeitimais, panaikinama nedarant poveikio valstybių narių pareigoms, susijusioms su direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę terminais, numatytais II priedo B dalyje.

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal III priede pateiktą atitikmenų lentelę.

14 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

15 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2008 m. gruodžio 18 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

M. BARNIER

I PRIEDAS

I SKYRIUS

BENDRIEJI REIKALAVIMAI

Be atitinkamų Direktyvos 98/58/EB priedo nuostatų, dar taikomi šie reikalavimai:

1. Toje pastato dalyje, kurioje laikomos kiaulės, vengiama daugiau kaip 85 dBA pastovaus triukšmo. Taip pat vengiama bet kokio nuolatinio arba staigaus triukšmo.

2. Ne trumpiau kaip aštuonias valandas per dieną kiaulės turi būti laikomos ne mažiau kaip 40 liuksų stiprumo šviesoje.

3. Kiaulių laikymo patalpa turi būti įrengta taip, kad gyvūnai galėtų:

   — lengvai patekti į jų gulėjimo vietą, kuri yra patogi fiziškai, šilta, tinkamai nusausinta, švari ir tinkama visiems vienu metu atsigulti,

   — normaliai ilsėtis ir keltis,

   — matyti kitas kiaules; tačiau savaitę prieš paršiavimąsi ir paršiuojantis paršavedės bei kiaulaitės gali būti laikomos taip, kad kitos jų nematytų.

4. Nepaisant 3 straipsnio 5 dalies nuostatos, kiaulėms turi būti nuolat prieinama medžiaga, leidžianti patenkinti jų įgimtą smalsumo poreikį ir manipuliavimo poreikius, pvz., šiaudai, šienas, medis, pjuvenos, grybų kompostas, durpės arba minėtų medžiagų mišinys, nedarantis žalos gyvūnui sveikatai.

5. Grindys turi būti lygios, bet neslidžios, kad kiaulės nesusižeistų, ir suprojektuotos, patiestos bei prižiūrimos taip, kad kiaulės nesusižeistų ar nepatirtų kančių. Jos turi atitikti kiaulių ūgį ir svorį, o jeigu nėra pakratų, paviršius turi būti kietas, lygus ir tvirtas.

6. Visas kiaules būtina šerti ne mažiau kaip kartą per dieną. Kai šeriamos visos kiaulės ir ne iki soties, o naudojant automatinę sistemą, kai kiekvienas gyvūnas šeriamas atskirai, kiekviena kiaulė turi turėti galimybę patekti prie ėdalo tuo pačiu metu kaip ir kitos grupės kiaulės.

7. Visi daugiau kaip dviejų savaičių paršeliai turi nuolat gauti pakankamą kiekį šviežio vandens.

8. Visos intervencinės procedūros, atliekamos ne gydymo, diagnostikos arba kiaulių identifikavimo pagal atitinkamus teisės aktus tikslais, dėl kurių jautriosios kūno dalys yra sužalojamos arba jų netenkama arba dėl kurių pakinta kaulų struktūra, yra draudžiamos taikant šias išimtis:

   — vienodas paršelių kraštinių dantų sutrumpinimas juos šlifuojant arba kerpant žirklėmis ir neliečiant lygaus paviršiaus vėliau kaip septintą jų gyvenimo dieną; kuiliams prireikus gali būti sutrumpintos iltys, kad jie nesužeistų kitų gyvūnų arba nesusižeistų patys,

   — uodegos dalies nukirpimas,

   — kiaulių patinų kastravimas nesuplėšant audinių,

   — žiedų vėrimas į nosį tik tuo atveju, jei taikomos atviro laikymo sistemos, laikantis nacionalinių teisės aktų.

Nei uodegos, nei kraštiniai dantys negali būti kerpami ar trumpinami reguliariai, o tik tada, kai nustatoma, kad buvo sužeisti paršavedžių speniai arba kitų paršelių ausys ar uodegos. Prieš atliekant minimas procedūras, atsižvelgiant į aplinką ir gyvulių tankumą, imamasi kitų priemonių, apsaugančių nuo uodegų kandžiojimo ir kitų blogybių. Dėl šios priežasties būtina pakeisti netinkamas aplinkos sąlygas arba valdymo sistemas.

Visas pirmiau minėtas procedūras atlieka tik veterinarijos gydytojas arba asmuo, apmokytas kaip nurodyta 6 straipsnyje, turintys patirtį tinkamai ir higieninėmis sąlygomis taikyti naudojamus metodus. Jei paršeliai kastruojami arba jų uodegos kerpamos po septynių dienų nuo gimimo, tai atlieka veterinarijos gydytojas ir tik naudodamas nuskausminamuosius vaistus bei papildomus ilgalaikio veikimo analgetikus.

II SKYRIUS

ATSKIROS NUOSTATOS, SKIRTOS ĮVAIRIOMS KIAULIŲ KATEGORIJOMS

A. **Kuiliai**

Kuilių tvartai turi būti išdėstyti ir sukonstruoti taip, kad gyvūnai galėtų apsisukti ir girdėti, uostyti bei matyti kitas kiaules. Suaugusiam kuiliui turi būti skirta ne mažiau kaip 6 m^2 laisvo grindų ploto.

Kai šie tvartai yra naudojami taip pat ir apvaisinimui, suaugusiam kuiliui turi būti skirta ne mažiau kaip 10 m^2 laisvo grindų ploto ir tvartai turi būti be pertvarų.

B. **Paršavedės ir kiaulaitės**

1. Imamasi priemonių sumažinti grupėse laikomų kiaulių agresyvumą.

2. Prireikus naikinami išoriniai bei vidiniai paršingų paršavedžių ir kiaulaičių parazitai. Paršiavimuisi skirtuose garduose laikomos paršingos paršavedės ir kiaulaitės turi būti kruopščiai nuvalomos.

3. Savaitę prieš numatytą paršiavimąsi paršavedėms ir kiaulaitėms būtina duoti pakankamai medžiagos guoliams, nebent tai būtų techniškai neįmanoma dėl įmonėje taikomos srutų sistemos.

4. Norint palengvinti natūralų paršiavimąsi arba paršiavimąsi, kai reikia pagalbos, paršavedžių ir kiaulaičių gardo užpakalinėje dalyje išskiriamas laisvas plotas.

5. Paršiavimuisi skirtuose tvartuose, kuriuose kiaulės laikomos palaidos, turi būti įrengtos paršelių apsaugos priemonės, pvz., skersiniai.

C. **Paršeliai**

1. Grindų ploto dalis, kurios pakanka visiems gyvūnams tuo pačiu metu ilsėtis, turi būti kieta arba padengta dembliu, šiaudais ar kuria nors kita tinkama medžiaga.

2. Kai naudojamas paršiavimuisi skirtas gardas, jame turi būti pakankamai vietos paršeliams žindyti.

3. Nuo paršavedės paršeliai nenujunkomi ne mažiau kaip 28 dienas, nebent nenujunkymas turėtų neigiamo poveikio veislinės kiaulės arba paršelio gerovei ar sveikatai.

   Tačiau paršeliai gali būti nujunkyti ne daugiau kaip septyniomis dienomis anksčiau, jei jie bus laikomi specialiose patalpose, kurios prieš įkurdinant naują grupę yra ištuštinamos bei kruopščiai išvalomos ir kurios yra atskirtos nuo tų patalpų, kuriose buvo laikomos paršavedės, kad sumažėtų ligų perdavimo paršeliams galimybė.

D. **Nujunkytos ir penimos kiaulės**

1. Jei kiaulės yra laikomos grupėse, turi būti imamasi priemonių, kad jos tarpusavyje nesipeštų, nes tai nėra būdinga jų elgesiui.

2. Kiek įmanoma, jos turėtų būti laikomos ne mišriose grupėse. Jei tenka laikyti tarpusavyje nepažįstamas kiaules, jos turėtų būti kuo jaunesnio amžiaus, pageidautina likus savaitei iki nujunkymo arba praėjus savaitei po jo. Jei kiaulės laikomos kartu su kitų grupių kiaulėmis, joms turėtų būti suteiktos sąlygos pabėgti arba pasislėpti nuo kitų.

3. Pasirodžius pirmiesiems peštynių ženklams, tuoj pat ištiriamos priežastys ir imamasi atitinkamų priemonių, pvz., jei įmanoma, gyvūnams gausiai duodama šiaudų ar kitų medžiagų jų smalsumo poreikiui patenkinti. Puolami arba ypač agresyvūs gyvūnai turi būti atskiriami nuo būrio.

4. Raminamieji vaistai siekiant palengvinti maišymosi padarinius yra skiriami tik kraštutiniais atvejais ir tik pasitarus su veterinarijos gydytoju.

II PRIEDAS

A DALIS

Panaikinama direktyva su vėlesniais pakeitimais

(nurodyta 13 straipsnyje)

Tarybos direktyva 91/630/EEB
(OL L 340, 1991 12 11, p. 33)

Tarybos direktyva 2001/88/EB
(OL L 316, 2001 12 1, p. 1)

Komisijos direktyva 2001/93/EB
(OL L 316, 2001 12 1, p. 36)

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 806/2003 tik III priedo 26 punktas
(OL L 122, 2003 5 16, p. 1)

B DALIS

Perkėlimo į nacionalinę teisę terminų sąrašas

(nurodytas 13 straipsnyje)

Direktyva	Perkėlimo terminas
91/630/EEB	1994 m. sausio 1 d.
2001/88/EB	2003 m. sausio 1 d.
2001/93/EB	2003 m. sausio 1 d.

III PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 91/630/EEB	Ši direktyva
1 ir 2 straipsniai	1 ir 2 straipsniai
3 straipsnio įžanginė formuluotė	—
3 straipsnio pirmas punktas	3 straipsnio 1 dalis
3 straipsnio antras punktas	3 straipsnio 2 dalis
3 straipsnio trečias punktas	3 straipsnio 3 dalis
3 straipsnio ketvirto punkto a papunktis	3 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa
3 straipsnio ketvirto punkto b papunktis	3 straipsnio 4 dalis antra pastraipa
3 straipsnio penktas punktas	3 straipsnio 5 dalis
3 straipsnio šeštas punktas	3 straipsnio 6 dalis
3 straipsnio septintas punktas	3 straipsnio 7 dalis
3 straipsnio aštuntas punktas	3 straipsnio 8 dalis
3 straipsnio devintas punktas	3 straipsnio 9 dalis
4 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	4 straipsnis
4 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	—
4 straipsnio 2 dalis	—
5 straipsnis	5 straipsnis
5a straipsnio įžanginė formuluotė	6 straipsnio įžanginė formuluotė
5a straipsnio pirmas punktas	6 straipsnio a punktas
5a straipsnio antras punktas	6 straipsnio b punktas
6 straipsnis	7 straipsnis
7 straipsnis	8 straipsnis
8 straipsnis	9 straipsnis
9 straipsnis	10 straipsnis
10 straipsnis	11 straipsnis
11 straipsnio 1 dalis	—
11 straipsnio 2 dalis	12 straipsnis
—	13 straipsnis
—	14 straipsnis
12 straipsnis	15 straipsnis
Priedas	I priedas
—	II priedas
—	III priedas